

JÒC

Associa un espòrt au son mitan

L'aiga ei pertot dins la nòsta region. Que siam au bòrd de la mar grana, pròche deus arrius en plana o en montanya, la practica d'un espòrt d'aiga viva o lo simple banh son accessibles a totes. Fòrças activitats pòden permetre de profieitar de l'aiga a tot atge. Aquí quauquas-vas !...

Lo canoa e lo caiac

Lo canoa s'inspira de las barcas leugèras deus Indians d'America du Nord. Lo caiac ei l'eretèr de las petitas embarcations estanchas que los inuits utilizavan entà la pesca. Entà estar plan tenguts e entà demorar a l'eishuc, la talha pòt estar sarrada dins un « cauçon ». La pagaia utilizada ei dobla. Entà la practica esportiva, utilizam un canoacaic. Lo gran campion locau d'aquera especialitat ei Tony Estanguet. Triple campion deu monde e triple campion olímpic, aqueth Palin a sublimat la disciplina !

Lo canoa-caic se practica tan dins los gaves que suus lacs o la mar grana.

Lo raft

Apareishut sus las plajas normandas au moment deu desbarcament de 1944, ei en prumèr utilizat peus Americans entà devarar los arrius o los gaves. Cinc a ueit personas pòden embarcar sus un raft. L'equipatge dèu comprénguer un timonèr experimentat...ei melhor !

L'idròspid

L'idròspid, ei la nada en aigas vivas. Se practica en arriu o en gave. Ei un espòrt fòrça rapide e espectacular. Se practica dambe un flotader insubmergible, palmas, un casco e ua combinason quan l'aiga ei trop freda. S'aquera practica existish probablament dempèi plan longtemps, estoc popularizada en França dins las annadas 1970.

Lo barrancatge

Lo barrancatge s'adreça aus bons esportius. Ei un espòrt d'endurança que consistish a devarar un arriu, o un gave, a pé o en nadar. Las empachas devén estar passadas en còrda dobla o per sauts. Aqueth espòrt se practica dambe materiau d'escalada dins fòrça massius.

Lo surf

En 1770, quan lo capitani Cook arriba sus las illes Hawaï, descobrish los prumèrs surfaires. L'espòrt ne se desenvoloparà vertaderament qu'a partir de las annadas 1920 a Hawaii e en California. L'invepcion deu plastic en 1945 va balhar ua novèla vita ad aqueth espòrt qu'eí fòrça practicat sus las nòstas còstas Atlantics.

LEXIC

L'aiga : element liquide sens color e aulor format per l'associacion d'idrogène e d'oxigène.

L'aire : fluid gazós sens color e aulor, pesuc, compressible e elastic.

La terra : lo sòu, l'estrat superficiu non caperat per las mars, los oceans.

Lo huec : desgatjament de calor e de lutz produxit per la combustion viva d'un còs.

QUESTIONS

Cita esport d'aiga viva que se pòden practicar a la montanya.

Coma s'apèra lo gran campion de canoa-caic francés ? Quin ei lo son palmarés ?

A quina escadença estoc descobèrt lo raft ?

D'onc son majoritarament originaris los esportes d'eslissa ?

Coma s'apèra l'espòrt precursor deu surf ?

Lo quaitesurf o flaisurf

En American, quaita designa la sèrp-volaira. Lo quaitesurf o flaisurf ei donc ua sèrp-volaira de bèra talha associada a ua plancha de surf. Un bon vent, quauquas andadas, mèma petitas, sus un lac o a la mar grana, e qu'eí partit entà figuras espectacularas !

Lo paddle

Lo paddle o stand up paddle (lo pagaiar dret) ei l'aujòu deu surf modèrne. Aqueth espòrt ancianament practicat peus reis polinesians sus planchas de las beras talhadas dens camas d'aubre s'eí reviscolat a Hawaii en 1940. Dempèi las annadas 60, lo paddle s'eí espandit aus Estats-Units e en Australia. En Èuropa, aquera practica ei recenta mès fòrça presada tan suus lacs e arrius qu'a la mar grana.

FRISA CRONOLOGICA

1770
Lo Capitani Cook descobrish Hawaii e los prumèrs surfaires

1944
Desbarcament deus aliats sus las plajas de Normandia, descobèrt deu raft

1945
L'invepcion deu plastic participarà a la democratizacion deus accessoris d'eslissa

1964
Creacion a Biarritz de la Federacion Francesa de Surfraiding

2000
Tony Estanguet obteng lo prumèr deus sons tres títols de campion olímpic a Sydney

